lab_10 - Instrukcja do ćwiczenia

Teoria:

Obliczenia zmiennoprzecinkowe:

Obliczenia zmiennoprzecinkowe mogą być realizowane w dwóch jednostkach procesora: w tzw. koprocesorze matematycznym x87 (FPU – Floating Point Unit) oraz w jednostce SSE (Streaming SIMD Extensions). FPU zawiera 8 rejestrów 80-bitowych, zorganizowanych w formie stosu – nazwa rejestru odnosi się do jego położenia względem wierzchołka stosu (ST(0) lub ST0 lub ST to rejestr znajdujący się w danym momencie na szczycie stosu, ST(1) to rejestr znajdujący się poziom niżej, itd.). Rejestr może zawierać daną .float/.single (32 bity), daną .double (64 bity) lub daną .tfloat (80 bitów) – dane w postaci liczb całkowitych wymagają jawnej konwersji (poprzez użycie odpowiedniej instrukcji, wskazującej że argument jest liczbą całkowitą). Stałe są dostępne tylko poprzez użycie dedykowanych instrukcji (FLDZ – 0.0, FLD1 – 1.0, FLDPI – pi, itp.) – inne wartości mogą się pojawić tylko w formie zmiennych. Jednostka SSE udostępnia 8/16 rejestrów (w zależności od generacji procesora) o nazwach xmm0..xmm7/15 – o rozmiarze 128 bitów. W rejestrze można umieścić więcej niż jedną daną (2 liczby double, 4 liczby float/long, ..., 16 liczb byte) - możliwe jest też wykonanie operacji jednocześnie na wszystkich danych zawartych w rejestrze co pozwala na przetwarzanie danych w sposób równoległy.

Ponieważ obie jednostki pojawiły się na różnych etapach rozwoju architektury procesora, to cechują się różną filozofią działania i korzystają z różnych zbiorów instrukcji. W dużym uproszczeniu: jednostka **x87** powinna być używana tylko w zastosowaniach wymagających największej możliwej precyzji obliczeń – wszystkie inne zadania powinny być realizowane z użyciem jednostki **SSE** lub **AVX** (będącej rozwinięciem SSE) – w nowych procesorach.

Przekazywanie parametrów i zwracanie rezultatu:

Argumenty w postaci liczb zmiennoprzecinkowych (maksymalnie 8) są przekazywane do funkcji w rejestrach xmm0..xmm7 – te, które się nie zmieściły (powyżej 8) z użyciem stosu.

Funkcja zwracająca rezultat w postaci liczby zmiennoprzecinkowej musi do tego celu użyć rejestru **xmm0** (ewentualnie **xmm0** i **xmm1** w celu zwrócenia pary wartości – np. liczby zespolonej).

Metoda Newtona:

W programie wykorzystana została metoda Newtona (Newtona-Raphsona) do iteracyjnego wyznaczania wartości pierwiastka kwadratowego z danej liczby. Szczegóły metody można znaleźć np. tutaj:

https://pl.wikipedia.org/wiki/Metoda Newtona

W programie wykorzystano następujący wzór iteracyjny:

$$x_{k+1} = \frac{1}{2} \left(x_k + \frac{a}{x_k} \right) gdzie x_0 = a$$

Praktyka (lab 10a.s, lab 10b.c+lab 10b.c, lab 10c.s):

Działania:

- 1. Testujemy działanie programu lab_10a liczącego pierwiastki kwadratowe dla liczb całkowitych z zakresu 1..10 trzema sposobami: poprzez użycie dedykowanej instrukcji jednostki x87 (FPU), poprzez użycie dedykowanej instrukcji jednostki SSE oraz poprzez zastosowanie algorytmu iteracyjnego realizowanego w jednostce x87.
- 2. <u>CL (Compile&Link)</u> polecenie: gcc –no-pie –lm –o lab_10a lab_10a.s
- 3. R (Run) polecenie: ./lab_10a
- 4. Pojawiają się wyniki dla argumentów od **1** do **10** wszystkie metody dają identyczne rezultaty.
- 5. Chcemy sprawdzić jak szybkozbieżna jest metoda Newtona (ile iteracji jest niezbędnych do uzyskania dokładnego wyniku).
- 6. W obszarze danych dodajemy następujące deklaracje:

7. W istniejącym kodzie (na czarno) dodajemy następujące instrukcje (na czerwono):

```
FLDL x # first approximation (a0) -> ST(0)
movl $0, cntr

iter:
   incl cntr

FLDL x # function argument -> ST(0), ak in ST(1)
FDIV %ST(1), %ST(0) # ST(0)/ST(1) -> ST(0) x/ak
```

8. oraz – trochę niżej:

```
FLDL sqr_c  # load & display second result
FSTPL  y
call disp  # display x, y
mov cntr, %rsi
```

```
mov $cnt_fmt, %rdi
mov $0, %al
call printf
incl i # next argument
```

- 9. <u>CL (Compile&Link)</u> polecenie: gcc –no-pie –lm –o lab_10a lab_10a.s
- 10. <u>R (Run)</u> polecenie: **./lab_10a**
- 11. Pojawiają się wyniki dla argumentów od **1** do **10** okazuje się, że dla nich maksymalna liczba iteracji to 8, co oznacza, że metoda Newtona jest metodą szybkozbieżną.
- 12. Przechodzimy do programu lab_10b składającego się z dwóch modułów: lab_10b.c (program główny w języku C zawierający wywołania trzech funkcji) oraz lab_10b.s (kod trzech funkcji w asemblerze). Działanie programu jest podobne do wcześniejszego, ale tym razem obliczenia są odseparowane od pozostałych operacji celem programu jest sprawdzenie przekazywania parametrów do funkcji oraz zwracania rezultatu.
- 13. CL (Compile&Link) polecenie: gcc –no-pie –lm –o lab_10b lab_10b.c lab_10b.s
- 14. <u>R (Run)</u> polecenie: **./lab_10b**
- 15. Pojawiają się wyniki dla argumentów od **1** do **10** ponownie wszystkie metody dają identyczne rezultaty.
- 16. Przechodzimy do programu **lab_10c** składającego się z jednego modułu źródłowego **lab_10c.s** zawiera kod ilustrujący wyznaczanie pierwiastków (rzeczywistych) równania kwadratowego o współczynnikach a, b, c (wartości zapisane w kodzie) z wykorzystaniem jednostki x87 (FPU). Kod podzielony jest na fragmenty realizujące konkretne zadania: wyświetlenie współczynników równania, policzenie delty, wyświetlenie wartości delty, reakcja na jej wartość (delta < 0, delta = 0, delta > 0) oraz policzenie i wyświetlenie wartości pierwiastków (o ile istnieją).
- 17. dane w programieprogram główny w języku **C** zawierający wywołania trzech funkcji) oraz **lab_10b.s** (kod trzech funkcji w asemblerze). Działanie programu jest podobne do wcześniejszego, ale tym razem obliczenia są odseparowane od pozostałych operacji celem programu jest sprawdzenie przekazywania parametrów do funkcji oraz zwracania rezultatu.
- 18. CL (Compile&Link) polecenie: gcc –no-pie –lm –o lab_10c lab_10c.s
- 19. <u>R (Run)</u> polecenie: **./lab_10c**
- 20. Pojawia się komunikat o naruszeniu ochrony pamięci:

```
buba@buba-pc:~/asm/l10$ ./lab_10c
Segmentation fault (core dumped)
```

21. Przyczyną jest użycie funkcji **printf** przy stosie nie wyrównanym do wielokrotności **16** bajtów (stos jest wyrównany przed wywołaniem funkcji **main** – po jej wywołaniu na stosie pojawia się adres powrotu (**8** bajtów). Konieczne jest wyrównanie stosu wewnątrz funkcji **main** – dokonujemy tego przez usunięcie znaków komentarza w następujących liniach kodu:

```
# sub $8, %rsp
```

oraz

```
# add $8, %rsp
```

W kodzie programu **lab_10a** nie trzeba było tego robić, bo stos był wyrównany: w funkcji **main** wywoływana była funkcja **disp** (dodatkowe **8** bajtów adresu na stosie), a dopiero w funkcji **disp** następowało wywołanie funkcji **printf**.

22. <u>CLR</u>

23. Program działa już poprawnie:

```
buba@buba-pc:~/asm/110$ ./lab_10c
Coefficients of equation:
A = 1.000000 B = -1.000000 C = -2.000000
Delta = 9.000000
Two roots
Roots of equation:
X1 = -1.000000 X2 = 2.000000
```

- 24. Testujemy działanie programu na kilku innych zestawach współczynników (pamiętając, że **a** musi być różne od **0**).
- 25. Spoczywamy na laurach bądź Laurach w zależności od warunków, preferencji, itp.